

СЪЮЗ НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ЧЛЕН НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОРУМ НА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ

Национален център за обучение, квалификация,
информация и консултации на хора с увреждания

година XXXIV

май 2024 г.

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН „КУРАЖ“

Международно сътрудничество

Председателят на СИБ г-н Георги Колев взе участие в Годишното Общо събрание на Европейския форум на хората с увреждания (ЕФХУ) и на конференция „Технологии в заетостта. Стъпка към приобщаването“. Събитията се проведеха на 11 и 12 май 2024 г. в Любляна, Словения.

Общото събрание на ЕФХУ включваше дневен ред с повече от 20 точки, по-важните от които бяха: Конференция с представител на Google; Представяне на Доклада за човешки права относно юридическата правоспособност; Участие на

хората с увреждания в политиката; Европейски избори 2024 ; Европейска карта; Нова стратегия на ЕФХУ; Актуална информация относно Европейската стратегия за лицата с увреждания 2021-2030.

Над 200 участници присъстваха на конференцията "Технологии в заетостта. Стъпка към приобщаване". На конференцията, подкрепена от Google.org., бяха представени резултатите от европейско изследване на ЕФХУ на тема "Цифрови умения, адаптиране и технологично подпомагане на заетостта".

Участниците повдигнаха следните теми:

- Информация за специфични видове увреждания: беше установено, че зрителните увреждания

са тези, при които е направено повече за подобряване на достъпа до помощни технологии, докато при интелектуалните и обучителните увреждания липсва подкрепа по въпроса.

- Важността на това да се изследва и повишаването на осведомеността и човешките предразсъдъци в процеса на наемане на работа.

По време на втората част на конференцията участниците се фокусираха върху цифровите умения и изкуствения интелект (ИИ). Бе подчертано, че 92% от всички позиции на пазара на труда изискват цифрови умения, че трябва да се подобри достъпа до помощни устройства и нови технологии, които могат да направят по-младите по-добре подготвени за света на труда.

Бе обсъдена работата на ЕФХУ по изкуствения интелект, включваща хората с увреждания, и за потенциала на ИИ за улесняване и осигуряване на достъпа до информация.

По време на дискусията участниците повдигнаха следните теми:

- Как мерките за насърчаване на заетостта на хората с увреждания дават по-добри резултати за мъжете, отколкото за жените с увреждания.

- Изключването на лица с интелектуални затруднения и комплексни нужди от подкрепа от отворения пазар на труда. Участниците изтъкнаха необходимостта от специален фокус върху привличането на работодателите, доставчиците на технологии и други заинтересовани страни към дискусиата, както и потенциала на изкуствения интелект за подкрепа на лицата с интелектуални затруднения.

- Инициативи за самостоятелна заетост, включително необходимостта от система за заплащане на адекватни приспособления за самостоятелно заети лица.

- Система от квоти за университетите за хора с увреждания.

- Платен достъпен обучителен стаж за лица с увреждания.

Последната част на конференцията беше посветена на препоръките от европейското изследване, обобщени под мотото "Питайте, Слушайте, Прилагайте".

По време на дискусиата участниците повдигнаха следните въпроси:

- Подкрепа за служители, които са неформални настояници на лица с увреждания.

- Проекти, свързани с инкубатори за предприятия и социално приобщаване.

- Обмисляне на подхода на универсалния дизайн, за да се намери връзка между работодателите и служителите и да се постигне по-приобщаваща работната среда.

Бяха представени препоръките от предстоящия доклад:

- Политиците трябва да поставят по-голям акцент върху цифровите умения, преподавани в училищата.

- Работодателите и технологичните компании трябва да включат организации на хора с увреждания в разработването, проектирането и внедряването на помощни средства.

- Публичните органи трябва да увеличат държавната помощ, предоставяна на работодателите, за да покрият направените разходи.

- Работодателите трябва да инвестират в и да насърчават обучението на мениджърите и служителите в областта на човешките ресурси. Това трябва да включва обучение за това как да се адаптират към нуждите на хората с увреждания и да се направят достъпни процесите на наемане на работа.

- Засилване на връзката между организациите на хората с увреждания и синдикатите.

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

В ДВ, бр. 39 от 1.05.2024 г. е публикуван Закон за допълнение на Закона за пътищата. Според промените хората с увреждания, които имат право на безплатни винетки, ще могат да получават такива и за електрически автомобили с мощност на мотора до 117,64 kW (160 к.с.). Досега хората с 50% и повече намалена работоспособност получаваха безплатни винетки за леки автомобили с вътрешно горене с обем на двигателя 2000 куб. см и с мощност до 160 конски сили. Заради разликата в кубатурата на двигателите до момента Агенцията за социално подпомагане (АСП) не можеше да отпуска безплатни винетки за електромобили.

Текстът в чл. 10в от Закона за пътищата става както следва:

Чл. 10в. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г., ...посл. доп. - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) Лице с 50 и над 50 на сто намалена работоспособност или вид и степен на увреждане се освобождава от заплащане на винетна такса за един лек автомобил - негова собственост или съпружеска имуществена общност, с обем на двигателя до 2000 куб. см и мощност до 117,64 kW (160 к.с.) или за електрически автомобили с мощност на мотора до 117,64 kW (160 к.с.) по ред, определен с наредба на министъра на транспорта и съобщенията и министъра на труда и социалната политика.

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

Възможност за кандидатстване за високотехнологични помощни средства чрез Агенцията за социално подпомагане. В периода 17.05.2024 – 17.07.2024 г. Агенцията за социално подпомагане обявява процедурата за подбор на кандидати за осигуряване на високотехнологични помощни средства по проект „Предоставяне на помощни средства за хората с трайни увреждания“ по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България.

Общата цел на проекта е насочена към насърчаване на дейностите по осигуряване на лична мобилност и достъпност за хора с трайни увреждания за тяхното социално приобщаване, като се отчитат и специфичните им потребности. Общата цел ще бъде постигната чрез предоставянето на високотехнологични помощни средства

за подобряване на социално-икономическия статус, активността за социално приобщаване и създаване на по-добри възможности на хората с трайни увреждания за водене на независим начин на живот.

ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ: Хора с трайни увреждания (деца и възрастни в трудоспособна възраст - 16-65 години), съобразно заявената потребност, независимо дали са учащи, заети, безработни, икономически неактивни.

Очакван резултат по проекта: осигурена финансово подкрепа за около 3 300 лица с трайни увреждания като предпоставка за активно социално приобщаване чрез работа, труд, обучение, рехабилитация и др.

Подробности за процедурата, необходимите документи и допустимите кандидати може да намерите на страницата на АСП, в рубрика „Подкрепа на хора с увреждания“, подрубрика Проект „Предоставяне на помощни средства за хората с трайни увреждания“ и на следния линк: <https://asp.government.bg/bg/novini-i-akcenti-asp/obyava-za-podbor-na-kandidati-za-osiguryavane-na-visokotehnologichni-pomoshni-sredstva-po-proekt-predostavyane-na-pomoshni-sredstva-za-horata-s-trajni-uvrezhdaniya/>

СЪЮЗЕН ЖИВОТ

I. По покана на Регионалния исторически музей в Търговище членове на Общинската организация на СИБ – Търговище посетихме изложбата „Върбинка - изпратена от Бог“.

Момичето се ражда на православния празник "Връбница", в с. Илийно, Търговищка област, кръщават я Върбинка. Родена без горни и долни крайници на Върбинка не дават големи шансове да оцелее. Тя обаче не само оцелява, но успява да постигне всичките си мечти с помощта на вярата, волята, търпението и усмивката, които

я съпътстват до 93-та ѝ годишнина.

Със заложените и огромен стремеж за познания и труд успешно завършва средното си образование придвижвайки се до училището, което е доста отдалечено от дома и, с помощта на

коня Горчо. До 18-та си година „ходи“ по колене. Прохожда изправена, когато в София изработват специални протези. Оттогава, първо в България - по предложение на Министерство на образованието, а много скоро и по Света, започва да демонстрира пред ученици и хора в неравностойно положение това, което умее да прави въпреки недъга си: бродира, шие, плете, пише, танцува, пее, готви, приготвя и поднася кафе, знае 13 езика...

Върбинка е пример за силата на човешкия дух, вдъхнала вяра на хиляди страдащи по света – от България, през Ливан, Сирия, Йордания, Израел, Египет, Ирак, Иран, Кувейт, Оман, Индия, Италия, Франция, Германия, Швейцария, където тя показва пред публика какво умее без ръце и без крака и как с вяра, търпение и воля всичко се постига. Голяма част от демонстрациите са под патронажа на Международния Червен кръст. Средствата от тях дарява за благотворителност, за построяването на болници, за лечението на болни деца. За себе си оставя толкова, че да може да преживява и да си прави нови протези, които през няколко години се износват и трябва да се сменят. През цялото време Върбинка не спира дълбоко да вярва, че Бог съществува, че Бог дава и Бог взема. Тя смята, че е изпратена от Бог и Той напътства и ръководи живота ѝ. Случват се чудеса, а като пътеводна светлина са нейните сънища.

Като пратеник на Милосърдието Върбинка тръгва по света от гарата в Търговище, цял живот е на път, давайки пример за силата на човешкия дух, вдъхвайки вяра и кураж на хиляди страдащи. Последното ѝ желание е един ден всичко, което притежава, да бъде донесено в родното място.

И сега, по повод 100 – годишнината от рождението на феноменът Върбинка Димитрова, нашата землячка, в Регионалния исторически музей в града е позиционирана изложба, а подробно за живота и каузата, които ни оставиха без дъх, ни разказа д-р Тоня Любенова – главен уредник в РИМ – Търговище.

При интерес изложбата „Върбинка – изпратена от Бог“ може да гостува и във вашите населени места или да я посетите в РИМ - Търговище.

Сребрена Стоядинова - координатор

II. На 17 май т.г. в град Завет, Разградска област се състоя благотворителен концерт "Творим добро" в подкрепа на децата и младите хора с увреждания в общината. Той бе организиран от общинската организация на СИБ и клуба към ОО

на СИБ "Надежда" с председател Бехидже Бахар в града. Гост бе председателят на Регионалната организация на СИБ - Разград Радослав Няголов.

В препълнената зала на местното читалище концерт изнесоха певчески и танцови

състави и изпълнители от гр. Исперих, селата Беловец и Прелез и гр. Завет. Той бе посветен на 35-те деца и младежи с увреждания в общината. В името на тази благородна и благотворителна кауза бяха събрани 4 400 лева.

Светломир КИРОВ

III. На поредната среща на Сдружение на инвалидите "Хинап" - Балчик, която се проведе на 29.04.2024 ни гостува г-н Георги Колев, председател на СИБ. Това

е първото му посещение при нас, след като на 04.04.2024г. станавме колективен член на РО на СИБ Добрич, по този начин подновихме членството си към СИБ. Г-н Колев ни информира за предимствата от членството ни. Получихме, като дарение, компютърна конфигурация от ръководството на Съюза, за което много благодарим. Ще ни бъде особено приятно да ни посети отново.

На този ден празнувахме и 88-мия рожден ден на Никола Колчев, който е най-възрастния и най-активния член на организацията. Завършихме срещата, като направихме Великденска украса за клуба. Беше много забавно и полезно.

Марийка Върбанова- Председател

IV. На 29.04.2024г. Областният управител г-жа Надя Донкинска гостува на тържеството на Общинска организация на СИБ - Враца по покана на г-жа Жасмина Баръмова, председател на организацията.

Талантливите деца от 4-та група „Звездичка“ на ДГ „Щастливо детство“ гр. Враца, зарадваха членовете на СИБ Враца със своите песнички и стихотворения по случай предстоящите великденски празници.

За вълнуващата атмосфера на празника допринесе емоционалното изпълнение на Вокална група към Съюза на инвалидите в България в гр. Враца.

Областният управител пожела на всички здраве и дълголетие, благоденствие, много настроение, прекрасни моменти с любими хора и светли празници.

V. На 11 май 2024 г. в Народно Читалище „Отец Паисий - 1927“, гр. Нови Искър се проведе тържествено честване по повод 35 години от създаването на Съюза на инвалидите в България и 15 години - дружество на СИБ „Приатели“ - гр. Нови Искър. Кметът на район „Нови Искър“ г-н Владислав Владимиров връчи поздравителен адрес и подари цветя на г-жа Стоянка Петрова - председател на дружеството за всеотдайната работа през годините и съпричастността ѝ за развитието на район „Нови Искър“.

Специален поздрав под българските фолклорни ритми отправиха читалище „Напредък - 1927“, с. Чепинци с ръководител Даниел Митов, а софийското дружество „Възраждане“ поздравиха всички присъстващи с фолклорни песни.

С тази проява искахме да напомним и докажем, че въпреки трудностите и неразбиране от някои институции, ние участваме в културния и обществен живот и отстояваме правото си на лична изява и на достоен живот.

От учредяването на нашата организация (дружество от 30.10.2023г.) винаги сме искали и сме получавали съдействие и финансова подкрепа от районната администрация - район Нови Искър, за което им благодарим.

Искам да благодаря на: г-н Кирил Колев - управител фирма "КК Транс" ЕООД с. Негован, г-н Деян Томов - у-л фирма "Фотокем" ООД с.Локорско, г-н Страхил Георгиев и г-н Николай Григоров - управители на фирма "Парник БГ" ООД кв.Гниляне, специални благодарности на г-жа Гургана Златкова - управител на "супер КООП" ЕООД, която подсигури закуската на участниците. Помощ получихме от г-жа Надя Барбалова, г-жа Йорданка Джапунова, семейство Младенка и Янко от гр. Нови Пазар. Ако има повече хора, като тях, ние няма да се чувстваме изолирани от обществото. Благодаря на колежките от ДИ "Възраждане" за чудесните песни. Благодаря за изявата на учениците от училище 172 ОУ "Христо Ботев". И накрая, но не на последно място, благодаря на танцов състав при Народно читалище "Напредък" с.Чепинци с ръководител Даниел Митов, който е пример за подрастващото поколение.

Благодаря на гостите, които уважиха нашия празник: г-н Владислав Владимиров кмет на р-н Нови Искър, г-жа Мария Славкова, секретар в р-н Нови Искър, г-жа Нели Христова, кмет на с.Чепинци, г-жа Даниела Райчева, г-жа Цвети Точева, г-жа Детелина Трайкова и г-жа Светла Николова, председател на РО "Св.София".

Стоянка Петрова - председател